Lausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle lasten ja nuorten terapiatakuuta koskevaksi lainsäädännöksi

Marjo Kurki

Kehitysjohtaja

Itla

itla
Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiö

Menetelmien vaikuttavuusnäytön toteutumiseen tarvitaan arviointitietoa ja kansallisia suosituksia

- Lasten ja nuorten perustason psykososiaalisten menetelmien valinta tulee perustua tutkimuksessa todettuun vaikuttavuuteen.
- Tarvitaan kansallisten suositusten antamista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluvalikoimaan kuuluvista vaikuttavista menetelmistä.
- Vaikuttavuuden lisäksi tulee kiinnittää erityistä huomiota menetelmien edellytyksiin tulla osaksi ammattilaisten perustyötä.

itla
Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiö

Onnistunut implementointi vaatii osaamista, pitkäjänteistä työtä ja rakenteita

- Vaikuttavien menetelmien onnistunut implementointi on edellytys lasten ja nuorten perustason mielenterveyspalveluiden korjaamiselle.
- Takuussa turvattava ne tutkimusnäyttöön pohjautuvat vaikuttavat menetelmät, joiden juurruttamiseen on kansallisesti panostettu jo vuosia.
  - Cool Kids, Ihmeelliset vuodet, IPC-N, Voimaperheet
- Kustannustehokkuuden varmistamiseksi tulevaisuudessa tulee poistaa käytöstä (deimplementoida) menetelmiä, joiden vaikuttavuus, käytettävyys tai hyväksyttävyys on heikkoa tai sitä ei ole.

itla
Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiö

Menetelmän vaikuttavuuden ja implementointiprosessin vuoropuhelu

Menetelmä	Implementointiprosessin toteutus: Perustuu tutkittuun tietoon (implementointitutkimus)	Implementointiprosessin toteutus: Ei perustu tutkittuun tietoon
Vaikuttava	**TOIVOTTU LOPPUTULOS** • Implementoinnin lopputulos + • Asiakkaan hyöty +	**SATTUMANVARAINEN LOPPUTULOS** • Implementoinnin lopputulos - • Asiakkaan hyöty +/-
Ei-vaikuttava	**SATTUMANVARAINEN LOPPUTULOS** • Implementoinnin lopputulos +/- • Asiakkaan hyöty -	**EI-TOIVOTTU LOPPUTULOS** • Implementoinnin lopputulos - • Asiakkaan hyöty -

(muk. Fixen, D. ym. 2005)

itla
Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiö

Terapiatakuun toimeenpano vaiheittain

- Yhteistyöalueilla ei pääsääntöisesti ole pysyviä rakenteita tai olemassa olevia käytäntöjä keskittämisasetuksen mukaiseen menetelmien arviointiin ja osaamisen ylläpitoon.
- Esitämme kansallisen menetelmä- ja implementointiasiantuntijaryhmän perustamista
- Asiantuntijaryhmä voi
  - tukea yhteistyöalueita menetelmien arvioinnissa ja osaamisen ylläpidossa
  - tukea Palkon työtä suositusten laatimisessa
  - tuottaa tietoa ja koordinoida uusien menetelmien valintaa ja adaptointia.

- Koska lakiesitys on melko yleisellä tasolla menetelmien vaikuttavuuden arvioinnin ja implementoinnin suhteen, tarvitaan hyvinvointialueiden ja YTA-sopimusten tueksi soveltamisopas, joka ohjaa toimeenpanoa.

itla
Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiö